Dosarul nr. 2r-2984/24 Judecătoria Chișinău, sediul Centru
(2-24011693-02-2r-22112024) Judecător Andrei Ojoga

D E C I Z I E

8 mai 2025 **municipiul Chișinău**

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru

Având în componența sa:
Președintele completului, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii Ala Malîi și Roman Pascari

soluționând fără citarea părților, recursul declarat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, Olga Golban, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 octombrie 2024, prin care a fost scoasă de pe rol cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Centru și Victor Melinciuc privind declararea bunurilor fără stăpân cu trecerea acestora în proprietatea statului,

C O N S T A T Ă :

Poziția și argumentele instanței de fond:

1. La 25 ianuarie 2024, prin intermediul factorului poștal electronic, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Centru, Victor Melinciuc, solicitând declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului.
2. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 octombrie 2024 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Centru și Victor Melinciuc privind declararea bunurilor fără stăpân cu trecerea acestora în proprietatea statului, în temeiul art. 280 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Poziția părților în instanța de recurs:

3. *Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, în termenul de declarare a recursului, la 4 octombrie 2024, directorul Serviciului Fiscal de Stat, Olga Golban a declarat recurs* împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 octombrie 2024, solicitând casarea integrală a încheierii Judecătoriei Chişinău, sediul Centru din 02.10.2024, prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată depusă de Serviciul Fiscal de Stat, privind declararea mijloacelor băneşti

în valută străină ca bun fără stăpîn cu trecerea lor în proprietatea statului, cu restituirea cauzei spre rejudecare în instanța de fond.

4. În argumentarea cererii de recurs, directorul Serviciului Fiscal de Stat, Olga Golban Serviciul Fiscal de Stat manifestă dezacord cu abordarea instanței de fond precum că, în speță se atestă un litigiu de drept care nu poate fi soluționat în procedura specială.
5. După pronunţarea hotărîrii judecătoreşti privind constatarea lucrurilor în cauză drept bunuri fără stăpîn, acestea trec în proprietatea statului. Potrivit pct. 64 din Regulamentul nominalizat, bunurile care nu au proprietar sau al căror proprietar nu este cunoscut se consideră bunuri fără stăpân şi trec în proprietatea statului în temeiul hotărârii instanței judecătoreşti, pronunțate la cererea Serviciului Fiscal de Stat. Cererea se înaintează la expirarea unui an din ziua luării la evidență a bunurilor.
6. La caz, constată că soluția expusă în încheierea instanței de judecată este în contradicţie cu prevederile Hotărârii Guvernului RM nr.972 din 11.09.2001, care guvernează speța, or, se consideră bunuri fără stăpîn bunurile găsite, precum şi lucrurile de uz casnic şi alte bunuri, obiectele de valoare, banii etc., dacă în decursul unui an din momentul constatării, titularii nu au revendicat drepturile asupra lor şi a fost pronunţată hotărîrea judecătorească prin care s-a constatat că sînt bunuri fără stăpîn.
7. În contextul art. 281 al. (1) Cod de procedură civilă la categoria alte fapte cu valoare juridică, poate fi atribuită constatarea faptelor cu valoare juridică privind declararea bunurilor fără stăpîn şi trecerea acestora în proprietatea statului, acţiune expres prevăzută la pct.64 al Regulamentului, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001.

8. *La data de 25 martie 2025 avocatul Svetlana Onici, în interesele părții interesate Victor Melinciuc, a depus referință la cererea de recurs* prin care a invocate că la examinarea cauzei, s-a constatat că atât petiționarul Serviciul Fiscal de Stat, cît şi partea interesată Victor Melinciuc, pretind la acelaşi bun, ultimut invocînd prevederile codului civil cu privire la bunurile găsite, iar recurentul invocă prevederile Hotărîrii de Guvern.
9. În speță, la data 18.11.2022, în interesele lui Melinciuc Victor, a înaintat către Inspectoratul de Poliţie Centru o cerere prin care a solicitat informarea despre posibilitatea preluării bunului găsit, avînd în vedere expirarea termenului de 6 luni prevăzut de art. 517 Cod civil al RM.
10. Prin răspunsul nr. 18150 din 07.12.2022, au fost informați de către inspectorat că materialul înregistrat în secretariatul IP Centru cu nr. 9287 din 21.11.2022 pe faptul cererii depuse de cet. Victor Melinciuc, a fost remis în adresa Serviciului Fiscal de Stat pentru examinare şi adoptarea deciziei.

11. La data de 18.01.2023, în interesele lui Melinciuc Victor a înaintat o cerere către Serviciul Fiscal de Stat prin care a solicitat să fie informați despre posibilitatea ridicării şi preluării în proprietate a bunului găsit (4200 dolari SUA).
12. Prin răspunsul Serviciului Fiscal de Stat din 20.03.2023, expediat la adresa electronică a avocatului (onicisveta@yahoo.com), au fost informați că prin Procesul-verbal de preluare a bunurilor la evidență nr. 887/2 din 07.12.2022, bunurile găsite pe stradă (4200 dolari SUA) au fost luați la evidență ca bunuri fără stăpîn.
13. La fel, prin răspunsul din 20.03.2023, Serviciul Fiscal de Stat i-a informat că urmează să depună în instanța de judecată o acțiune privind constatarea sumei de 4200 USD drept bunuri fără stăpîn şi trecerea lor în proprietatea statului, în temeiul Regulamentului aprobat prin Hotărîrea Guvernului Republicii Moldova nr. 972 din 11.09.2001.
14. Această abordare a situației este absolut eronată, Or, potrivit prevederilor Codului civil al Republicii Moldova, şi anume art. 516, (1) Bunul mobil pierdut continuă să aparțină proprietarului său. (2) Cel care a găsit bunul este obligat să-l restituie proprietarului sau fostului posesor, ori, dacă acesta nu poate fi identificat, să-l predea autorităților administrației publice locale sau organului de poliție din localitatea în care a fost găsit.
15. În argumentarea acțiunilor sale, Serviciul Fiscal de stat, atât în răspunsul la cererea înaintată, cît şi în cererea depusă în instanța de judecată, a invocat prevederile Regulamentului cu privire la modul de evidenţă, evaluare şi vînzare a bunurilor confiscate, fără stăpîn, sechestrate uşor alterabile sau cu termen de păstrare limitat, a corpurilor delicte, a bunurilor trecute în posesia statului cu drept de succesiune şi a comorilor.
16. Atrage atenția onoratei instanțe de recurs că regulamentul invocat de Serviciul Fiscal de stat este adoptat prin Hotărîrea Guvernului Nr. 972 din 11-09-2001, care este act normativ inferior legii organice prin care s-a adoptat Codul civil al RM.
17. În cazul în care sunt disensiuni în aplicarea normelor legale, se va aplica norma legii organice, adoptată de către parlament. La fel, în cererea înaintată de către Serviciul Fiscal de Stat în instanța de judecată, indică faptul că conform art. 517 alin. (2) Cod civil al RM, dacă persoana care a găsit bunul renunță la drepturile sale, acesta trece în proprietatea statului.
18. Într-adevăr, bunul găsit trece în proprictatca statului dacă persoana care a găsit bunul renunță la drepturile sale, însă, în speța de față partea interesată, Melinciuc Victor, nu a renunțat la drepturile sale, din contra, a solicitat transmiterea banilor în proprietate printr-un proces-verbal, dar i-a fost refuzat.
19. Mai mult ca atât, însăşi Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală expertiză judiciară, prin răspunsul nr. 26-12/3-11-47 din 17.01.2023, în contextul examinării solicitării Direcției gestionare bunuri confiscate formulată în contextul cererii cet. Melinciuc Victor privind returnarea mijloacelor băneşti în sumă de 4200 USD

găsite, aferent actului normativ aplicabil situației a comunicat că Codul civil are forţă juridică superioară în raport cu Hotărîrea Guvernului nr. 972 din 11.09.2001.

20. Având în vedere conflictul părților, precum şi faptul că ambele părţi pretind la acelaşi bun, considerăm existența unui litigiu, iar la examinarea cauzelor în procedura specială de constatare a faptelor cu valoare juridică, o condiție esențială este inexistența litigiilor de drept între aceleaşi părți, acelaşi obiect.

21. În situația creată, consideră că instanţa de fond, corect a constatat că există un litigiu de drept, litigiul de drept constînd în revendicarea aceleiaşi sume de bani de către două părți, fiecare bazîndu-se pe norme legale diferire, fiind astfel în interiorul cadrului legal la emiterea încheierii de scoatere de pe rol.

Aprecierea instanţei de recurs:

22. Analizând legalitatea și temeinici a încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de către participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi respins, iar încheierea contestată menținută fără modificări, reieșind din considerentele ce succed.

23. În conformitate cu prevederile art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

24. În virtutea prevederilor art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

25. În conformitate cu art.267 lit.l) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care la examinarea cauzei în procedură specială se constată un litigiu de drept ce ține de competența instanțelor judecătorești.

26. În acord cu prevederile art. 208 alin. (3) Cod de procedură civilă, dacă, la depunerea cererii sau la examinarea cauzei în procedură specială, se constată un litigiu de drept ce ţine de competenţa instanţelor judecătoreşti, instanţa restituie cererea sau o scoate de pe rol printr-o încheiere şi explică petiţionarului şi persoanelor interesate dreptul lor de a soluţiona litigiul în procedură de acţiune civilă la instanţa competentă.

27. Din materialul probator rezultă că, la data de 25 ianuarie 2024, prin intermediul poștei electronic, Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Centru, Victor Melinciuc, solicitând declararea bunului fără stăpân cu trecerea acestuia în proprietatea statului.

28. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 octombrie 2024 a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, persoane interesate Inspectoratul de Poliție Centru și Victor Melinciuc privind declararea bunurilor fără stăpân cu trecerea acestora în proprietatea statului, în temeiul art. 280 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

29. Colegiul judiciar apreciază ca fiind corectă soluția instanței de fond cu privire la scoaterea cererii de pe rol, or, se atestă un litigiu de drept care nu poate fi soluționat în procedură specială.
30. În speță, Victor Melinciuc a găsit și predat suma de 4 200 USD la Inspectoratul de Poliție Centru, respectând prevederile art.516 din Codul civil, care reglementează procedura pentru bunurile găsite. Victor Melinciuc indică că nu a renunțat la drepturile sale asupra banilor și, după expirarea termenului legal de șase luni, a solicitat restituirea sumei, invocând că potrivit Codului civil, dacă proprietarul unui bun nu este identificat în termenul legal, bunul poate fi restituit persoanei care l-a găsit, dacă aceasta nu renunță la drepturile sale.
31. Serviciul Fiscal de Stat solicită declararea sumei de 4 200 USD, găsită de Victor Melinciuc, ca bun fără stăpân și trecerea acesteia în proprietatea statului, în baza Regulamentului aprobat prin hotărârea Guvernului nr.972 din 11 septembrie 2001, care reglementează modul de evidență, evaluare și vânzare a bunurilor fără stăpân. Conform acestui regulament, bunurile fără proprietar identificat, după o anumită perioadă de timp, pot fi preluate în proprietatea statului.
32. Astfel, Colegiul judiciar învederează că art. 517 Cod civil oferă dreptul persoanei care a găsit bunul să-l revendice dacă proprietarul nu este identificat în termen de șase luni și dacă persoana nu renunță la drepturile sale. Iar, pe de altă parte, Regulamentul aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 972 din 2001 permite preluarea bunurilor fără stăpân de către stat, după expirarea termenului și după îndeplinirea anumitor formalități administrative.
33. Așadar, litigiul de drept constă în faptul că Victor Melinciuc consideră că, fiind cel care a găsit bunul, are dreptul să-l revendice după expirarea termenului de șase luni, conform Codului civil, iar Serviciul Fiscal de Stat argumentează că, deoarece nu a fost identificat un proprietar pentru suma găsită, aceasta trebuie considerată bun fără stăpân și trebuie să treacă în proprietatea statului, conform Regulamentului Guvernului. Litigiul de drept apare din revendicarea aceleași sume de bani de către două părți, fiecare bazându-se pe norme legale diferite.
34. Sudsidiar celor relatate supra Colegiul subliniază că dacă în cadrul examinării cauzei în procedură specială a apărut un litigiu de drept de competența instanței judecătorești, instanța este obligată să emită o încheiere de scoatere de pe rol a cererii, explicându-i petiționarului și altor persoane interesate dreptul lor de a soluționa litigiul în procedură de acțiune civilă în instanța competentă, cu respectarea prevederilor art.167 şi 168 Cod de procedură civilă.
35. Prin prisma normelor de drept precitate și reieșind din principiul disponibilității în drepturi a participanţilor la proces, Colegiul consideră că prima instanță corect a aplicat prevederile art. 267 lit. l) Cod de procedură civilă și a dispus scoaterea cererii de pe rol, în condițiile în care litigiul de drept se referă la interpretarea și aplicarea normelor legale, având în vedere că atât Serviciul Fiscal de Stat, cât și Victor Melinciuc pretind la același bun.

36. Subsecvent, Colegiul judiciar apreciază critic argumentele reprezentantului recurentului precum că la categoria alte fapte cu valoare juridică, poate fi atribuită constatarea faptelor cu valoare juridică privind declararea bunurilor fără stăpîn şi trecerea acestora în proprietatea statului. Or, având în vedere conflictul părților, precum şi faptul că ambele părţi pretind la acelaşi bun, se denotă existența unui litigiu, iar la examinarea cauzelor în procedura specială de constatare a faptelor cu valoare juridică, o condiție esențială este inexistența litigiilor de drept între aceleaşi părți, acelaşi obiect.
37. Subsecvent, Colegiul judiciar reiterează că instanţa de fond, corect a constatat că există un litigiu de drept, litigiul de drept constînd în revendicarea aceleiaşi sume de bani de către două părți, fiecare bazîndu-se pe norme legale diferire, fiind astfel în interiorul cadrului legal la emiterea încheierii de scoatere de pe rol.
38. La acest capitol, Colegiul civil notează că nu este suficientă simpla expunere a circumstanţelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de netemeinicie pe care se întemeiază, precum şi dezvoltarea lor. Motivarea recursului presupune nu doar exprimarea nemulțumirii faţă de actul de dispoziţie pronunţat de prima instanță, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părţii, instanţa a pronunţat o încheiere neîntemeiată. Condiţia legală a expunerii motivelor de recurs implică determinarea greşelilor anume imputate primei instanţe, o justă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum şi indicarea probelor pe care se bazează.
39. Abordarea recurentului în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția primei instanțe, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune casarea actului de dispoziție.
40. Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de avocatul recurent.
41. Reieşind din faptul, că încheierea contestată a fost adoptată cu respectarea normelor de drept procedural și material, Colegiul judiciar a ajuns la concluzia că recursul declarat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, Olga Golban, urmează a fi respins ca neîntemeiat, cu menținerea încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 octombrie 2024.
42. În conformitate cu art. 425, art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru,

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de directorul Serviciului Fiscal de Stat, Olga Golban.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 octombrie 2024, în cauza civilă la cererea depusă de Serviciul Fiscal de Stat, persoane interesate

Inspectoratul de Poliție Centru și Victor Melinciuc, privind declararea bunurilor fără stăpân cu trecerea acestora în proprietatea statului.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul: Ruxanda PULBERE

Judecătorii: Ala MALÎI

Roman PASCARI